

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552

12. เรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปี 2552/53

คณะรัฐมนตรีรับทราบและเห็นชอบในหลักการกำหนดมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปี 2552/53 ตามที่กระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

1. มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปี 2552/53

1.1 โครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว เห็นชอบโครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว โดยมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์หารือกับกระทรวงการคลัง เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าว เพื่อให้เกิดการแข่งขันกับรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในช่วงต้นฤดูได้มากขึ้น โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้อัตราร้อยละ 2 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันกู้ ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2552 – เมษายน 2553 โดยค่าใช้จ่ายในการชดเชยดอกเบี้ยให้กระทรวงการคลังเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจากงบกลางเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นต่อไป

1.2 โครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก

(1) เห็นชอบโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งกลางในการซื้อขายข้าวเปลือกที่ให้ความเป็นธรรมกับเกษตรกร โดยให้คณะอนุ กษช. ระดับจังหวัดดำเนินการจัดตลาดนัดข้าวเปลือกในแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญในพื้นที่ 57 จังหวัด รวมทั้งสิ้นประมาณ 519 ครั้ง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและกำกับดูแลให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมในการจำหน่ายข้าวทั้งในการหักลดความชื้นและสิ่งเจือปนรวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผล ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2552-กุมภาพันธ์ 2553 ยกเว้นภาคใต้เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2553 โดยดำเนินการเฉพาะช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และราคามีแนวโน้มอ่อนตัวลง

(2) เห็นชอบวงเงินจ่ายขาดจำนวน 11 ล้านบาท แยกเป็น (1) วงเงินจ่ายขาด จำนวน 9.875 ล้านบาท เพื่อนำไปจัดสรรให้จังหวัดแหล่งผลิตเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก และ (2) วงเงินจ่ายขาด จำนวน 1.125 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของส่วนกลางเพื่อติดตาม และประเมินผลตามโครงการ และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรพิจารณาอนุมัติจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

1.3 โครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก

(1) เห็นชอบโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก ปี 2552/53 โดยให้อคส. และ อ.ต.ก. แทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรผ่านโรงสี และสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพในการเก็บรักษาคุณภาพข้าวเปลือกและสีแปรสภาพเป็นข้าวสารเมื่อจำเป็น โดยให้รับซื้อแทรกแซงตามเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกชนิดต่างๆ ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2552 – กุมภาพันธ์ 2553 ยกเว้นภาคใต้ กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2553 และให้กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าภายในกำกับดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ข้าวเปลือกที่รับซื้อแทรกแซงไว้ให้นำมาระบายโดย (1) จำหน่ายภายในประเทศในรูปข้าวเปลือก (2) สีแปรสภาพเป็นข้าวสารจำหน่ายทั้งภายในและส่งออก (3) ผลิตเป็นข้าวหนึ่งเพื่อส่งออก และ (4) จำหน่ายในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ขึ้นมาเพื่อระบายข้าวเปลือกจากโครงการแทรกแซงตลาด

(2) เห็นชอบวงเงินจ่ายขาดเบื้องต้น จำนวน 860 ล้านบาท จำแนกเป็น (1) จำนวน 200 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกของ อคส. และ อ.ต.ก. ตามที่เกิดขึ้นจริง และค่า Overhead ต้นละ 45 บาท ในอัตรารวมกันไม่เกินต้นละ 100 บาท และ (2) จำนวน 660 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือกของโรงสีและสถาบันเกษตรกรที่เก็บข้าวเปลือกในอัตรา ต้นละ 55 บาทต่อเดือน ระยะเวลา 6 เดือน กรณีจำเป็นหากมีการเก็บรักษาข้าวเปลือกเกินกว่า 6 เดือน ให้เสนอขออนุมัติค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาข้าวเปลือกได้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ผู้เข้าร่วมโครงการเก็บข้าวเปลือกไว้จริง โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจากงบกลางเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นต่อไป

(3) มอบหมายให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินกู้เพื่อให้ อคส. และ อ.ต.ก. นำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือกในวงเงิน 20,000 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากร้อยละ 10 ของมูลค่าผลผลิตข้าวเปลือกเจ้าที่คาดว่าจะเข้าไปดำเนินการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก ในครั้งนี้

1.4 โครงการรับฝากข้าวเปลือกในยุ้งฉางเกษตรกรเพื่อรอการจำหน่ายปีการผลิต 2552/53 เห็นชอบโครงการรับฝากข้าวเปลือกในยุ้งฉางเกษตรกรเพื่อรอการจำหน่ายปีการผลิต 2552/53 โดยให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการรับฝากข้าวเปลือกในยุ้งฉางเกษตรกรเพื่อรอการจำหน่าย จำนวน 2 ล้านตันข้าวเปลือก ส่วนราคาให้ ธ.ก.ส. จะรับฝากข้าวเปลือกจากเกษตรกรให้หรือกับกระทรวงพาณิชย์ให้สอดคล้องกับเกณฑ์กลางอ้างอิง และให้ค่าเก็บรักษาคุณภาพข้าวเปลือกในยุ้งฉางแก่เกษตรกร ต้นละ 1,000 บาท ระยะเวลารับฝากข้าวเปลือก ตั้งแต่ พฤศจิกายน 2552 – กุมภาพันธ์ 2553 ยกเว้นภาคใต้ กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2553 กำหนดระยะเวลาไถ่ถอนและชำระคืนเงินกู้ภายใน 4 เดือนนับถัดจากเดือนที่รับฝากข้าวเปลือก และให้ ธ.ก.ส. คิดดอกเบี้ยจากเกษตรกรในอัตราร้อยละ 2 ต่อปี โดยให้ ธ.ก.ส. ได้รับค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี ของวงเงินดำเนินการ ทั้งนี้ วงเงินที่จะนำมาใช้ในการรับฝากข้าวเปลือกในยุ้งฉางเกษตรกรให้ใช้วงเงินกู้ที่รัฐบาลนำโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ที่คงเหลืออยู่ หากไม่เพียงพอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเพิ่มเติมต่อไป

2. ปัญหาการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

2.1 รับทราบข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ วันที่ 16 ตุลาคม 2552 ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนแล้ว จำนวน 2.832 ล้านราย จัดทำประชาคมแล้ว จำนวน 1.728 ล้านราย ธ.ก.ส. ได้ทำสัญญาแล้ว จำนวน 580,832 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.61 ของจำนวนเกษตรกรที่ได้จัดทำประชาคมแล้ว

2.2 มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ประสานกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งรัดการจดทะเบียนเกษตรกร การจัดทำประชาคม และทำสัญญากับเกษตรกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้เสร็จสิ้นภายในเดือนพฤศจิกายน 2552

2.3 เห็นชอบกรณีเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร และผ่านการประชาคมแล้ว แต่ยังไม่ทำสัญญาเข้าร่วมโครงการกับ ธ.ก.ส. แต่ได้เก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตไปแล้ว ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2552 เป็นต้นไป สามารถทำสัญญากับ ธ.ก.ส. เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2552/53 ได้ ทั้งนี้ ให้ ธ.ก.ส. ตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรที่ใช้สิทธิจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 2552 ในส่วนที่ กรม. ได้มีมติเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2552 ที่ให้ขยายระยะเวลารับจำนำจากเดิมสิ้นสุด 30 กันยายน 2552 เป็น 15 ตุลาคม 2552 ไม่ให้ได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ เพื่อมิให้ใช้สิทธิซ้ำซ้อนด้วย

2.4 เห็นชอบกรณีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่ได้ระบุว่าเป็นพื้นที่ในเขตชลประทานหรือนอกเขตพื้นที่ชลประทาน ให้ ธ.ก.ส. ใช้ผลผลิตเฉลี่ยของจังหวัดในการคำนวณเพื่อทำสัญญากับเกษตรกร เพื่อขอใช้สิทธิในการขอรับเงินชดเชยของเกษตรกรต่อไป

2.5 มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำข้อมูลผลผลิตเฉลี่ยของจังหวัดให้สอดคล้องกับที่เกษตรกรเพาะปลูกจริง ซึ่งปริมาณผลผลิตเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นจากเดิมมีจำนวนประมาณ 20 จังหวัด เพื่อนำมาใช้ประกอบการคำนวณอัตราชดเชยที่เกษตรกรจะได้รับในโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

3. แนวทางการระบายข้าวเหนียวโครงการรับจำนำข้าวนาปรัง ปี 2551

3.1 เห็นชอบให้สีแปรสภาพข้าวเปลือกเหนียวที่คงเหลือทั้งหมด ประมาณ 21,000.00 ตัน (ข้าวเปลือกเหนียวที่มีอยู่ในสต็อกของ อคส. มีจำนวน 21,533.00 ตัน สีแปรสภาพเป็นข้าวกล้องเหนียวไปแล้วบางส่วน) ได้ข้าวสารเหนียวประมาณ จำนวน 11,550.00 ตัน รวมกับข้าวสารเหนียวที่มีอยู่เดิม จำนวน 5,840.40 ตัน รวมเป็นข้าวสารเหนียวทั้งหมด ประมาณ 17,390.40 ตัน

3.2 เห็นชอบให้ระบายข้าวสารเหนียวไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งหมดประมาณ 17,390.40 ตัน ในราคา F.O.B. ราคาตันละ 403 เหรียญสหรัฐ กำหนดส่งมอบภายในธันวาคม 2552 โดยให้ ธ.ก.ส.เป็นผู้ลงนามในสัญญา

ทั้งนี้ ให้มีการเจรจาบทวนราคาได้หากรัฐบาลมีการประมูลขายส่งออกข้าวสารเหนียวส่วนอื่นภายใน 2 เดือนข้างหน้า

3.3 เห็นชอบในหลักการเมื่อโครงการสิ้นสุดระยะเวลาโครงการและได้ระบายหรือจำหน่ายผลผลิตที่รับจำนำเสร็จสิ้นแล้ว หากมีผลขาดทุนจากผลต่างของราคาที่รับจำนำกับราคาที่จำหน่ายได้ ให้ ธ.ก.ส. ประสานกับสำนักงานประมาณเพื่อขอจัดสรรงบประมาณประจำปี ชดเชยให้แก่ ธ.ก.ส. ต่อไป

4. การกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2552/53

4.1 รับทราบการประกาศกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงตามที่นายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติให้ความเห็นชอบ ช่วงระหว่างวันที่ 1 – 15 ตุลาคม 2552 และวันที่ 16 – 31 ตุลาคม 2552 เพื่อใช้ในการคำนวณส่วนต่างระหว่างราคาประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกับเกณฑ์กลางอ้างอิง และอัตราชดเชยการจ่ายเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรที่มาขอใช้สิทธิประกันรายได้ตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2552/53

4.2 เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกโดยเร็วทุกวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน ตั้งแต่ ตุลาคม 2552 – 28 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อให้การประกาศเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง ที่มอบหมายให้ประธานคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงลงนามในประกาศ จึงมอบหมายให้ประธานคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือก (ปลัดกระทรวงพาณิชย์) ลงนามในประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงฯ เมื่อนายกรัฐมนตรี ประธาน กษช. ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2552 เป็นต้นไป ทั้งนี้ให้รายงานคณะรัฐมนตรีทราบด้วย